



borkovanský občasník

Ročník 2013/2

Slovo starosty

Starosto, co se to kope nad Poustkou? Kam vede ta cyklostezka? Jak teď budeme jezdit k rybníku? Kam budeme vozit odpad? Na podobné dotazy odpovídám denně a kdykoliv se někde objevím. Je to logické, každá změna vyvolává jakési „obavy“, že něco, co platilo, už neplatí. Roky jsme byli zvyklí konat zaběhlým způsobem, a teď to má být najednou jinak. Někdo se změny doslova nemůže dočkat, srovnává přitom s blízkým okolím. Vždyť přece všude už to takhle dávno funguje, jenom v Borkovanech jsme zase sto let za opicemi. Jiný se svých navykých způsobů vzdát nechce. Důvody jsou různé, ale nakonec se stejně všechny zúží do škatulky – „obecná nechuť cokoliv měnit“. To jsem ale odbočil, mám přece odpovídat na otázky.



Tak tedy, nad Poustkou se kope poldr, retenční nádrž, chcete-li. Jedná se o vybudování nádrže, která bude místní část Zahumna a část Bařiny chránit před záplavami podobnými těm z roku 2010 a mnoha jinými z dřívější doby. V nejnižší části obecního pozemku p. č. 1114/1 bude vybudován polosuchý poldr, který bude schopen pojmout stoletou vodu. Do nádrže budou veškerou srážkovou vodu odvádět svodné příkopy a naváděcí ozeleněné pásy. V případě dlouhotrvajících deštů bude na dně nádrže zbytková voda cca 0,5 m, za suchého počasí bude suchý i poldr. Voda z poldru bude odváděna nejdříve kamenným žlabem a následně potrubím až do zatrubněného potoka v části Zahumna. Během silných deštů se nádrž plní vodou a zároveň probíhá odtok úzkým profilem, takže nehrozí způsobení škod přívalovou vodou či zatopení bahnem. Realizace tohoto projektu samozřejmě nijak nemění původní určení zmíněného pozemku k výstavbě rodinných domů. Naopak, pokud se někdy v budoucnu obec tímto směrem rozroste, jistě se bude novým obyvatelům podstatně lépe žít mezi zelení, větrolamem a u „vodní plochy“ než na stávající větrné pláni.

Na výstavbu poldru jsme obdrželi dotaci ze SFŽP ve výši 90 % celkových nákladů. V rámci ochrany části Zahumna bylo dále provedeno plošné snížení nivelety polí za cestou k lesu. Křížovatka k Časkovci bude taktéž snížena. Voda tekoucí z polí od lesa se tak nebude přelévat přes cestu a nepoteče následně až do Zahumen, ale povede přirozeným sníženým korytem směrem k potoku tekoucímu k Časkovci. Obě opatření by měla zásadním způsobem zlepšit protipovodňovou ochranu místní části Zahumna. Obávám se napsat „zcela vyřešit“. Nikdy totiž nemůžeme vyloučit situaci, že například stoletá voda naprší dva dny za sebou. Poldr by v tomto případě ještě neměl dostatečnou retenční kapacitu k zachycení tak enormních srážek. I tak by ale případné škody na majetku radikálně snížil.



Vybudování poldru je prvním z celé řady protipovodňových a protierozních opatření, která připravuji v některých částech katastru. Jednotlivé projekty jsou v různých stadiích rozpracovanosti. V mnoha případech narážím na nesouhlas vlastníků pozemků, případně na nevyřízené pozůstalosti. To samozřejmě celou věc nesmírně zdržuje, mnohdy zcela hatí. Všechna navrhovaná opatření mají jedno společné, vždy se jedná o tzv. opatření blízka přírodě. Konkrétně o obnovu mezí, zatravnovacích pásů, větrolamů, starých polních cest s protierozní funkcí, budování zemních valů. Tedy žádné „stavby“, žádný beton, jen drobné zemní úpravy a výsadba vhodných porostů. Tato opatření mají kromě protierozních ještě další funkce. Mimo jiné zpřístupnění krajiny, obnovu původních přirozených krajinných struktur, zlepšení vodního režimu v krajině, zvýšení biodiverzity a ochranu ohrožených živočichů.

Mám už popsanou celou stránku a stačil jsem snad uspokojivě odpovědět jen na první otázku. Na další odpovím příště nebo kdykoliv, když se zeptáte.

Radek Valenta

Kompostárna

Již déle než rok provozuje naše obec komunitní kompostárnu na tzv. hnojáku. Zařízení má kapacitu do 149 t bioodpadu ročně. Obec zde zpracovává a ukládá veškeré bioodpady vzniklé při údržbě obecních pozemků. Totéž činí i většina občanů, zvláště pak ti, kdo mají možnost individuální dopravy bioodpadu přímo na kompostárnu. Mnozí si navykli využívat zavedeného svozu bioodpadů pracovníkem kompostárny. Pomineme-li skupinu lidí, kteří z principu třídit odpad nebudou a vytrvale plní popelnice na komunální odpad posekanou trávou, listím a dalším bioodpadem, musíme konstatovat, že systém uspokojivě funguje.

Během provozu jsme postupně hledali způsob, jak svoz a separaci bioodpadů zefektivnit a vylepšit. Již v loňském roce jsem připravil další projekt „Zavedení separace a svozu bioodpadů v obci Borkovany“. Projekt jsem uplatnil v rámci 40. výzvy OPŽP. Jeho hmatatelným výsledkem je pořízení přípojného kontejnerového nosiče NKH 7,5 za náš stávající traktor a drtiče odpadů. Kontejnerový nosič spolu se čtyřmi kontejnery o objemu 5 m³ a jedním o objemu 10 m³ jste již mohli vidět při práci. Nasazením kontejnerů se svoz výrazně zefektivní. Celou obec jsme nyní schopni svézt najednou nebo nadvakrát. S použitím původní dvoukolové vlečky to bývalo obvykle 5 až 6 fůr. Plánujeme, že některé kontejnery budou „putovat“ po obci a občané do nich budou moci ukládat bioodpad. Tyto akce



Kultura v obci

Obecní úřad zahajuje po divadelních prázdninách opět zájezdy na divadelní představení Městského divadla v Brně. V sobotu 2. 11. 2013 jsme navštívili divadelní představení muzikálu na Hudební scéně Les Misérables (BÍDNÍCI). Tento muzikál byl uveden ve více než padesáti světových metropolích. Příběh o uprchlém galejníkově Jeanu Valjeanovi, který vychází z Hugova slavného stejnojmenného románu, našel adekvátní zpracování v jevištním ztvárnění, v němž se prolínají příběhy hlavního hrdiny, jeho neúnavného pronásledovatele, policejního komisaře Javerta, dále osiřelé Cosetty, která najde domov a posléze i lásku studenta Maria. To vše na pozadí bouřlivé doby července roku 1830, v němž vyrostou v Paříži barikády revoluce, jíž se mnozí hrdinové děje také účastní. V muzikálu se střídá láska s nenávistí i boj s nadějí v lepší zítřek.

Na den 30. 11. 2013 ve 14.00 hod. (sobota) bude uskutečněn zájezd na Hudební scénu Městského divadla

by jistě byly vítány zvláště na jaře a na podzim, kdy je „zeleného“ odpadu ze zahrad nejvíce.

Dodaný drtič bioodpadů nám pomůže rozmělnit odpady, se kterými jsme si dosud nedokázali poradit. Před kompostováním jsme dosud byli schopni naštěpkovat větve až do průměru 16 cm. Větve ale musely být čisté, jinak by se zničily nože. Průměrný občan Borkovan však není schopen dát zvlášť na jednu hromadu větve a na druhou vytrhaný plevel s drny. Bioodpad připravený k odvozu před nemovitostmi obvykle vypadá tak, že na zemi leží několik ořezaných větví ze stromů či keřů, ty jsou proloženy shrabky ze zahrady a vše je zasypano posekanou trávou a smetky z chodníku. Takto znečištěné větve nelze štěpkovat. Až dosud se postupně hromadily na „hnojáku“. Nyní k jejich zpracování můžeme použít nově pořízený drtič bioodpadů. Ten pracuje na jiném principu než štěpkovač. Místo hoblovacích nožů užívá drtič kladiva. Hravě si tedy poradí například i s kořeny. Za hodinu zpracuje 16 m³ bioodpadu. Podrcením znečištěné dřevní hmoty, stonků s kořenovým balem a dalších podobných typů odpadů se kompostovací proces značně zkvalitní a urychlí.

Na pořízení uvedené techniky jsme získali 90% dotaci ve výši 866 942 Kč. Jsem přesvědčen, že drtič, a zvláště pak svozová technika budou efektivně a smysluplně využity nejen pro samotný svoz bioodpadu, ale pro veškeré potřeby obce a jejích občanů.

Radek Valenta



v Brně na muzikál JEKYLL a HYDE. Tento muzikál má velké úspěchy po celém světě. Střídá se zde dobro i zlo ve vnitřním zápasu mladého nadějněho vědce. Má doktor Jekyll šanci zvítězit nad svým druhým já, Edwardem Hydem?

Na oba muzikály se nám podařilo získat 35% slevu z celkové ceny vstupenky. Cesta do divadla a zpět je opět zajištěna autobusem pana JUDr. Ladislava Nádenička a je pro účastníky zdarma. Náklady na dopravu hradí obec Borkovany.

Lístky lze zakoupit v prodejně JABOR Borkovany u paní Lenky Geršlové a paní Lenky Staré.

Zájemci o divadlo mohou využít i velmi pěkná představení v Boleradicích.

Dále informujeme, že v sobotu 26. října vystoupil v naší sokolovně již potřetí ochotnický spolek TYJÁTR z Křižanova. Divadelníci sehráli jednoaktovky Posel z Liptákova a Posel světla z pera autorů Cimrman – Smoljak – Svěrák. Představení se zúčastnilo 130 diváků.

Dagmar STREJČKOVÁ

Zimní údržba komunikací

Minulá zima byla v mnoha ohledech mimořádná. Předvedla nám snad všechny myslitelné meteorologické jevy, se kterými se v zimních měsících můžeme setkat. Časté náledí, intenzivní sněhové srážky, spad mokrého sněhu, silný vítr a tvorba závějí, toho všeho jsme si užili dost. Počasí se velmi často a prudce střídalo. Několikrát jsme zaznamenali propady teplot, při nichž se intenzivní dešťové srážky během pár hodin změnilly v ledovku.

Do loňského roku obec k zimní údržbě komunikací užívala obecní traktor se sněžným pluhem, který mohl být nahrazen sypačem. Toto vybavení umožňovalo protáhnout vozovku v momentě, kdy na ní ležela souvislá vrstva sněhu. Nemá totiž smysl používat sněžný pluh, pokud na vozovce neleží alespoň pětcentimetrová vrstva sněhu. Ve dnech, kdy nasněžilo méně, údržba probíhala tak, že po ujetí této vrstvy byla vozovka posypána buďto inertním, nebo chemickým posypem v závislosti na teplotě.

V letošním roce jsme poprvé měli možnost nasadit na zimní údržbu další stroj, malý traktor pořízený v rámci technického vybavení naší komunitní kompostárny. Ten je vybaven čelním nakladačem, vzadu nese sypač a navíc jsme poprvé odzkoušeli užití čelního kartáčového zametače, jež máme zapůjčený. S touto výbavou si lépe dokážeme poradit s údržbou vozovek při spadu malého množství sněhu, kdy ještě není možno nasadit sněžný pluh. Dost času ušetříme tím, že nemusíme měnit jednotlivá zařízení na traktoru, ale máme je trvale připravené, řidič jen přeseďne ze stroje na stroj.

Z výše uvedeného plyne, že se obec zajištěním vhodné úklidové techniky snaží zlepšit a zefektivnit systém zimní údržby komunikací. Počasí ale ovlivnit nedokážeme. Tento fakt si často neuvědomují někteří kritici, když se domáhají okamžitého úklidu sněhu, či posypu. Obec se při zajišťování sjízdnosti místních komunikací řídí zimním plánem údržby. Ten přesně popisuje, kdy a jakým

způsobem zimní údržba probíhá. Odráží naše technické a personální možnosti. Vychází z mnohaletých zkušeností a také realisticky určuje termíny, do nichž musí být průjezd konkrétních komunikací zajištěn. Časový limit je vždy definován až od ukončení probíhajícího jevu (intenzivní spad sněhu, mrznoucí déšť). Toto má svoji logiku. Například je naprosto nesmyslné provádět chemický posyp v době, kdy intenzivně prší a déšť namrzá. Srážky by posyp okamžitě spláchly, zbytečně bychom jen mrhali prostředky. Každý si musí uvědomit, že pouhé proplužení všech místních komunikací trvá v ideálním případě zhruba čtyři hodiny. Ovšem ideální případ neexistuje. Pracovník údržby musí často složitě objíždět nesprávně zaparkované automobily, do některých ulic musí nacouávat, což „ideální“ dobu značně prodlužuje. Některými úseky neprojde kvůli automobilům nebo různým skládkám vůbec. Sněhová radlice má šířku tři metry, potřebuje tedy k průjezdu podstatně širší mezeru než osobní automobil. Toto mnozí řidiči nerespektují. Kromě toho, že porušují vyhlášku, ztěžují, nebo rovnou znemožňují včasný úklid vozovky. Hněv občanů se potom snáší na hlavu pracovníka OÚ nebo starosty. Ve spolupráci s policií jsme tedy pro letošní zimu přijali následující opatření. Pokud dojde k situaci, že zimní úklid vozovky nebude možno provést kvůli špatně odstavenému automobilu, náš pracovník bude mít povinnost situaci vyfotit, zapsat datum a čas přestupku. Ten bude následně přímo (bez účasti policie) postoupen ke správnému řízení odboru dopravy v Hustopečích. Jak známo, přestupci hrozí ve správním řízení vysoká pokuta, odebrání bodů a v případě opakování přestupku i odebrání řidičského průkazu. Opatření je to tvrdé, ale nekonečné domlouvání a výzvy k ničemu nevedou. Doufám, že se řidiči budou chovat ohleduplně a rozumně a že k nastíněným postihům nakonec nebudeme muset přistoupit.

Radek Valenta

Parkování vozidel

Problematice parkování vozidel jsem se již krátce věnoval v jednom z minulých občasníků. Před dvaceti, třiceti lety problém s parkováním neexistoval. V obci bylo pár vozidel, které si jejich majitelé hýčkali v garážích. Dnes je běžné, že každá rodina vlastní i několik automobilů, kde je budou parkovat, ale již neřeší. V mnoha borkovanských řidičích pak nepochopitelně přetrvává přesvědčení, že obec má jakousi povinnost umožnit jim parkování v bezprostřední blízkosti jejich domova. Parkují tedy naprosto nevhodně, v rozporu s vyhláškou u svého domu, zatímco by mohli využívat vhodnější ovšem vzdálenější místo. Pravidla silničního provozu však platí pro všechny. Při zastavení a stání musí každý řidič splnit základní podmínky. Zastavit a stát lze jen

- **vpravo ve směru jízdy co nejbliže k okraji pozemní komunikace**, v jedné řadě a rovnoběžně s okrajem pozemní komunikace,
- **při stání musí zůstat alespoň jeden volný jízdní pruh široký nejméně 3 m pro každý směr jízdy; při zastavení musí zůstat volný alespoň jeden jízdní pruh široký nejméně 3 m pro oba směry jízdy**

Kde parkovat v žádném případě nelze se opět dočteme ve vyhlášce. Pro naši obec platí zejména níže uvedené

případy (rozepisovat se zde o zákazu parkování na tramvajovém pásu zjevně nemá smysl).

Místa, kde řidič nesmí zastavit a stát jsou v zákonu o silničním provozu definována takto:

- **v nepřehledné zatáčce a její těsné blízkosti**,
- před nepřehledným vrcholem stoupání, na něm a za ním,
- **na křižovatce** a ve vzdálenosti kratší než 5 m před hranicí křižovatky a 5 m za ní
- **u zastávky autobusu** bez nástupního ostrůvku v úseku, který začíná dopravní značkou „Zastávka autobusu...“ a končí ve vzdálenosti 5 m za označením zastávky, a tam kde taková značka není, ve vzdálenosti kratší než 30 m před a 5 m za označником zastávky; je-li prostor zastávky vyznačen vodorovnou dopravní značkou „Zastávka ...“, platí tento zákaz jen pro vyznačený prostor,
- před vjezdem na pozemní komunikaci z polní nebo lesní cesty nebo z místa ležícího mimo pozemní komunikaci,
- **na silniční vegetaci**, pokud to není povoleno místní úpravou,
- **na jiných místech, kde by tím byla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích**, zejména jízda ostatních vozidel

Radek Valenta

Jak ten čas běží

Je tomu již 15 let, konkrétně 4. 2. 1998, kdy přítel František Pacas oslovil a pozval na schůzku asi 20 občanů za účelem založení nějakého společenství, skupiny či spolku, které spojuje společný koníček nebo záliba o vinohradnictví, vinařství nebo jen milovníky dobrého vína.

Jednání této schůzky vedl přítel Pacas a nebylo to jednání nikterak jednoznačné, protože v obci ještě „dožíval“ spolek zahrádkářů, o který už nebyl zájem, poněvadž většina členů měla zájem jen o 4 ary půdy, na které měl člen ze zákona právo a také o levnější umělá hnojiva, na které z členství ve svazu měl také nárok. V doživající zahrádkářské organizaci také byl společný hmotný majetek. Vše se nakonec vyřešilo. Majetek, který byl upotřebitelný pro nově vznikající spolek, jako sklenice 0,7 l, nějaké skleničky na ochutnávku, také dřevěné regály na výstavu vín, byl bezplatně darován pro nový spolek. Ostatní věci, kterých nebylo mnoho, byly symbolicky prodány, nebo darovány zasloužilým členům. Tak se končí jedna éra dění v naší obci a otevírá se druhá. Po různých návrzích byl přijat ustavující schůzkou název „Klub přátel vína v Borkovanech“.

Na této ustavující schůzce jsme si hned dali velký úkol. Uspořádat první výstavu vína pod novým jménem spolku a tuto výstavu konat každým druhým rokem. Vždy na „Josefa“, tj. kolem 19. března. O výstavu byl ohromný zájem, protože se konala po dlouhých devíti letech. Potěšující byl zájem zejména o hodnocení vzorků, bylo až pět degustátorů u jednoho stolu. Výstava dopadla velkým zdarem.

Jak šel čas, tak naši členskou základnu někteří členové opustili, ztratili zájem, jiní pro stáří či nemoc. Avšak stár je každý jen tak, jak se cítí. Nejstarším naším členem je přítel Alois Řezník, který v loňském roce oslavil 90 let.

Potěšující je, že do našeho spolku se hlásí 3 noví mladí lidé (Jiří Kučerka, Pavel Musil, Tomáš Strejček), kteří mají zájem, a to je dobře!

Činnost našeho spolku v roce 2012 byla upřena zejména na uspořádání 8. výstavy vín, která se konala 17. 3. 2012 a byla velice kladně hodnocena. Lidé se dobře bavili u dobrého vína a cimbálové muziky. Dále pak pozornost byla zaměřena na výstavní činnost. Naši členové se aktivně účastnili jako degustátoři, tak i příspěvím svých vzorků na 14 výstavách, nejen v našem regionu, ale i v podoblastech brněnské, kyjovské či mikulovské, kde se naše vzorky „neztratily“ a dobře jsme reprezentovali naši obec.

V září jsme zorganizovali velice hezkou a poučnou exkurzi do vinařského družstva Patria Kobylí. Všichni byli unešeni nejmodernější technologií a velikostí podniku, zrovna tak, vysokou kvalitou ochutnávaných vzorků, zejména pak červených odrůd.

Dále pak byl zorganizován zájezd, již poněkoličkáte, do rakouského Golsu na „Martinské slavnosti“, který se uskutečnil 10. 11. 2012. Rovněž velice krásná podívaná, jak rakouští vinaři umně rozvíjí své soukromé vinařství se zabudováním nových technologií na zpracování hroznů a k tomu vynikající kvalita nabízených vín. Škoda, že se nenašel dostatečný počet zájemců z Borkovan. Autobus musel být doplněn účastníky z Klobouk a i tak ještě byla volná místa.

Ještě 24. 11. 2012 jsme se zúčastnili světového festivalu vín v Hustopečích, kde byla možnost ochutnat nejlepší světová vína z nejvyhlášenějších oblastí Německa, Francie, Rakouska, Itálie, Španělska, USA, Kanady, vína z Austrálie, Nového Zélandu, Jihoafrické republiky ba i Číny a z dalších zemí. Nádherný vinařský zážitek.

Závěr vinařského roku jsme zakončili dnes již pravidelnou obchůzkou sklepů našich vinařů a ochutnávku mladých vín, kde jsme si kamarádsky říkali přednosti a krásu vín, ale také někdy nedostatky či vady. Tak to u vína musí být, tam nesmí být falešné kamarádství a nejen chválit, i když v hloubi duše se mi víno nelíbí.

Chtěl bych zároveň všem našim členům poděkovat za jejich snahu a práci vynaloženou při našich akcích, za víno, které poskytují na výstavy a popřát všem hodně zdraví a vinařských úspěchů v letošním roce.

Všechny milovníky vína bych pak chtěl s předstihem pozvat na připravovanou, již devátou výstavu vín, která se uskuteční v tradičním čase kolem svátku Josefa. Přesný termín bude včas oznámen.

František Pacas

Zájezd k moři dostupný pro všechny

Pro velký zájem občanů obce zajišťujeme na jaro příštího roku zájezd na týdenní pobyt k moři do severní Itálie, spojený s návštěvou Benátek. Letovisko Bibione je krásné přímořské městečko s množstvím obchodů, restaurací, taveren, pizzerií, sportovišť k využití volného času i tržištěm a památkami. Naskytá se jedna z možností, jak si levně a s komfortem srovnatelným s ostatními destinacemi hotelů mohou zájemci užít svoji dovolenou a relaxaci u moře. Vzhledem k tomu, že odpadá poplatek provize za zprostředkování cestovní kanceláře (neboť objednáme a zaplatíme zájezd vlastním jménem), jedná se o strávení velmi příjemné a cenově přijatelné dovolené. Pobyt plánujeme na cyrilometodějské svátky na jaře

příštího roku. Pobyt je v čtyřlůžkových, pětilůžkových a sedmilůžkových apartmánech s klimatizací, kuchyňkou, WC, televizí, balkonem a výtahem. Jedná se o hotelový komplex s apartmány hotelu BIANCHI. Ke každému apartmánu náleží místo na písčité pláži se slunečníkem a dvěma lehátky. Pláž je vzdálena cca 150 metrů od apartmánů. Zájemci, kteří pojedou svým autem, mají v ceně i parkovací místo v areálu hotelu. Dopravu zajistí pan JUDr. Ladislav Nádeníček. Zájemci budou včas obeznámeni o zahajovací schůzce, která bude spojena s promítáním fotografií letoviska i podstatných informací prostřednictvím PowerPointu. Nyní snad jen zbývá objednat ještě krásné počasí ...

Dagmar STREJČKOVÁ